

Warunki wykorzystania danych osuwiskowych (baza SOPO 10k)

1. Informacje wstępne

1.1. Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie *Rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy*

Na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (art. 110a ust. 1), organem zobowiązanym do prowadzenia *Rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy* i właściwym do udostępniania informacji z tego rejestru jest starosta.

Prowadzona przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, baza danych SOPO 10k, będąca elementem Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej, nie stanowi *Rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy* w rozumieniu powyższych przepisów.

1.2. Status formalny danych i sposób ich udostępniania

Baza danych SOPO 10k nie jest rejestrem publicznym w rozumieniu *ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne*.

Dane osuwiskowe znajdujące się w bazie danych SOPO 10k stanowią przetworzone i zinterpretowane wyniki bezpośrednich obserwacji i pomiarów uzyskanych w toku prowadzenia prac geologicznych, co kwalifikuje je jako dane geologiczne będące częścią informacji geologicznej (art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze*).

Udostępnianie informacji geologicznej regulują:

- *ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* (art. 98),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2017 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania informacji geologicznej,
- Zasady dostępu do informacji geologicznej gromadzonej przez państwową służbę geologiczną w zasobach Narodowego Archiwum Geologicznego oraz bazach danych geologicznych (załącznik nr 1 do zarządzenia Dyrektora PIG-PIB nr 36 z dnia 4 listopada 2021 r.).

Dane znajdujące się w bazie danych SOPO 10k udostępniane są za pośrednictwem Centralnego Archiwum Geologicznego.

1.3. Informacje nt. sposobu pozyskania danych i ich dokładności

Dane przestrzenne

Dane zbierane są zgodnie z metodyką opisaną w *Instrukcji opracowania Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10 000*¹.

Informacje o lokalizacji i przebiegu granic osuwisk oraz położeniu form wewnątrzosuwiskowych pozyskiwane są w wyniku geologicznych prac terenowych. Kartowanie terenowe przeprowadzane jest w oparciu o najnowsze dostępne mapy topograficzne w skali 1:10 000². Dane przestrzenne lokalizowane są w nawiązaniu do sytuacji terenowej przedstawionej na mapach topograficznych. Ze względu na skalę mapy, dokładność wyznaczenia lokalizacji, określenia zasięgu i przebiegu granic osuwisk **szacowana jest na +/-15 m**.

¹ Instrukcja dostępna pod adresem <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/dokumenty-prawne/6970-instrukcja-opracowania-mapy-osuwisk-i-terenow-zagrozonych-ruchami-masowymi-w-skali-1-10-000/file.html>.

² Pomimo wykorzystania najnowszych (w chwili prac terenowych) map topograficznych, ze względu na ich różną aktualność, sytuacja terenowa przedstawiona na mapach może różnić się od rzeczywistej, jak również od tej przedstawionej na obecnie dostępnych, zaktualizowanych mapach topograficznych.

Dokładność ta może się zmieniać w zależności od różnych czynników (skala trudności terenu, stan aktualności mapy topograficznej i innych wykorzystanych materiałów).

Informacje o lokalizacji, zasięgu i przebiegu granic terenów zagrożonych pozyskiwane są w wyniku prac terenowych.

Dane atrybutowe

Informacje zawarte w kartach rejestracyjnych osuwisk i terenów zagrożonych są pozyskiwane w wyniku prac terenowych i kameralnych.

Parametry morfometryczne są danymi zgeneralizowanymi i uśrednionymi na podstawie przyjętych i stosowanych obliczeń matematycznych. Dane dotyczące miąższości koluwiów są na ogół danymi szacunkowymi i nie były weryfikowane (potwierdzone) wierceniami. W przypadku dysponowania danymi z wierceń, podawana jest miąższość pomierzona (karta rejestracyjna, rubryka: 4.16/4.3.d ³). Dane dotyczące podłoża osuwiska (karta rejestracyjna, rubryka: 5.1-5.3) są na ogół danymi pochodzącymi z dostępnych map geologicznych i nie były weryfikowane (potwierdzone) wierceniami. Informacje o zaleceniach dotyczących możliwości i celowości zabezpieczania osuwiska (karta rejestracyjna, rubryka: 17) są wskazówką dla organów administracji i nie stanowią decyzji w zakresie przydatności danego terenu pod zabudowę, jak również nie są decyzją o nieprzydatności budynków do zamieszkania.

Aktualność danych

Wszystkie informacje (zarówno przestrzenne, jak i atrybutowe) są aktualne na dzień sporządzenia karty rejestracyjnej w terenie (karta rejestracyjna, rubryka: 21/22 ⁴). PIG-PIB zwraca uwagę, że każdorazowe wykorzystanie tych danych w przyszłości (po dacie sporządzenia karty) może wymagać ich weryfikacji i aktualizacji.

1.4. Informacje nt. możliwego wykorzystania danych

Dane przestrzenne przeznaczone są do wykorzystania w skali 1:10 000 oraz skalach mniejszych (na przykład: 1:25 000, 1:50 000). W przypadku wykorzystania (analizy lub prezentacji) w przedziale skalowym 1:20 000 – 1:10 000, dane powinny być wizualizowane w połączeniu z mapą topograficzną w skali 1:10 000.

Mając na uwadze sposób pozyskania oraz dokładność i szczegółowość, dane osuwiskowe mogą być używane m. in. w następujących celach:

- uzyskania ogólnych informacji o obszarach osuwania się mas ziemnych niezbędnych do planowania przestrzennego zgodnie z *Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*;
- uzyskania ogólnych informacji o terenach na których występują ruchy mas ziemnych niezbędnych do zapobiegania degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych zgodnie z *Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*;
- założenia i prowadzenia rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy zgodnie z *ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi*;
- prowadzenia obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi*;
- wsparcia procesu wydawania decyzji o warunkach zabudowy;
- wsparcia procesu decyzyjnego w zakresie zagrożenia infrastruktury budowlanej i drogowej przez ruchy masowe;

³ Numer rubryki w karcie rejestracyjnej osuwiska (wzór wg *Rozporządzenia...* z 2007 r.) / w karcie rejestracyjnej terenu, na którym występują ruchy masowe ziemi (wzór wg *Rozporządzenia...* z 2020 r.)

⁴ j.w.

- wsparcia procesu decyzyjnego przez jednostki zarządzania kryzysowego;
- sporządzania projektów robót geologicznych, dokumentacji geologicznych oraz innych dokumentów projektowych.

1.5. Informacje nt. niewłaściwego wykorzystania danych

Mając na uwadze sposób pozyskania oraz dokładność i szczegółowość błędnym i niewłaściwym jest:

- bezpośrednie użycie danych przestrzennych w skalach większych niż 1:10 000 (na przykład: 1:5 000, 1:2 000) bez dostosowania ich dokładności do sytuacji topograficznej (jedynie poprzez przeskalowanie do skali większej);
- przeprowadzanie analiz przestrzennych w połączeniu z danymi o większej dokładności, np. z:
  - danymi ewidencyjnymi (Ewidencja Gruntów i Budynków),
  - danymi geodezyjnymi (Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu, Bazy Danych Obiektów Topograficznych 500),
  - danymi o charakterze katastralnym (System Identyfikacji Działek Rolnych),
  - danymi planistycznymi (Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego),
  - innymi danymi tworzonymi w skalach większych niż 1:10 000.

Z uwagi na dużą różnicę w szczegółowości danych, wyniki takich analiz mogą być obarczone poważnymi błędami.

Dane atrybutowe nie są przeznaczone do:

- wnioskowania na temat szczegółowej wglębnej budowy geologicznej osuwiska;
- przeprowadzania oceny stateczności zbocza/stoku przy wykonywaniu dokumentacji geologicznych lub innych opracowań, a także projektów budowlanych zabezpieczenia lub stabilizacji osuwiska, bez przeprowadzenia szczegółowych robót geologicznych (wierceń, odkrywek, itp.).

2. Warunki wykorzystania danych

Wykorzystanie danych osuwiskowych wiąże się z akceptacją poniższych warunków wykorzystania danych.

2.1. Obowiązki podmiotu wykorzystującego dane

Do obowiązków podmiotu wykorzystującego dane osuwiskowe należy:

- wykorzystywanie danych w sposób uwzględniający ich dokładność, szczegółowość oraz aktualność;
- w przypadku prezentacji danych – poinformowanie o: źródle i autorstwie danych, ich aktualności oraz czasie pozyskania, wskazanie czy dane prezentowane są w postaci źródłowej czy też zostały przetworzone, a także zastosowanie wytycznych zawartych w p. 1.4;
- w przypadku dalszego udostępniania danych w postaci źródłowej – poinformowanie o: źródle i autorstwie danych, ich aktualności oraz czasie pozyskania;
- w przypadku dalszego udostępniania danych w postaci przetworzonej – poinformowanie o: źródle i autorstwie danych, ich aktualności oraz czasie pozyskania a także wskazanie, iż dane zostały przetworzone.

Dodatkowo, w każdym przypadku prezentacji lub dalszego udostępniania danych należy poinformować odbiorcę / korzystającego o niniejszych *Warunkach wykorzystania danych...* – np. poprzez zamieszczenie linku kierującego do niniejszego dokumentu ⁵ lub załączenie dokumentu w aktualnej wersji.

2.2. Informacja o prawach autorskich

Wszystkie dane zawarte w bazie danych SOPO 10k stanowią utwór i podlegają ochronie zgodnie z *Ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych*, dlatego też każdorazowe ich wykorzystanie wymaga właściwego zacytowania autorów poszczególnych opracowań wchodzących w skład bazy danych. Sposób cytowania opisany jest na stronie <https://osuwiska.pgi.gov.pl> w zakładce „Sposób cytowania” ⁶.

2.3. Odpowiedzialność podmiotu udostępniającego dane

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy dokłada wszelkich starań aby dane osuwiskowe znajdujące się w bazie danych SOPO 10k były jak najwyższej jakości. Niemniej, ze względu na czynniki wymienione w p. 1.3, nie można wykluczyć, iż dane mogą zawierać błędy.

Podmiot wykorzystujący dane osuwiskowe korzysta z nich na własną odpowiedzialność. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy nie ponosi odpowiedzialności za:

- błędną interpretację danych;
- wykorzystanie danych niezgodne z ich przeznaczeniem, dokładnością, szczegółowością lub aktualnością;
- dalsze udostępnianie danych;
- przetworzenie danych, a także wnioski wyciągnięte na podstawie analizy danych przetworzonych;

a także za wszelkie szkody mogące wyniknąć w związku z powyższymi działaniami.

Dane osuwiskowe udostępnione przez PIG-PIB nie mogą być podstawą jakichkolwiek roszczeń, w szczególności roszczeń w związku ze zmianą sposobu zagospodarowania przestrzennego czy też zmianą wartości nieruchomości.

---

⁵ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/dokumenty-prawne/9526-warunki-wykorzystania-danych-osuwiskowych-baza-sopo-10k/file.html>

⁶ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/cytowanie-osuwiska.html>